Redakcya i Administracya:
Lwów, ul. Sykstuska l. 19–21
Adres dla tel.: Sora—Lwów.

Telefon Redakcyi nr. [illegible]
Telefon Administracyi
nr. 1201.

GAZETA PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 po południu („Gazeta Wieczorna").

Ceny prenumeraty:
Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie .	2 K 50 h.	z dwukrotną .	3 K — h.
kwartalnie .	7 „ 50 „	wysyłką . .	9 „ — „
rocznie . .	30 „ — „	pocztową . .	36 „ — „

W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h.
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenie po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustemi czcionkami liczą się podwójnie. — Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 6 hal.

Nr. 428. Lwów, czwartek 14. grudnia 1911. Rok 1.

Obstrukcya włoska w Izbie posłów. — Koło polskie.

Jednodniowa obstrukcya.

(*Telefonem od naszego korespondenta*).

Wiedeń, 14. grudnia

Sprawa prawniczego wydziału włoskiego, która już od dni kilku jest ośrodkiem sytuacyi parlamentarnej, wczoraj weszła w stadyum krytyczne. Włosi podrażnieni oporem stanowiskiem Niemców, urządzili wczoraj jednodniową obstrukcyę: p. B u g a t t o wygłosił częściowo po niemiecku, częściowo po włosku czterogodzinną mowę.

Jakkolwiek obstrukcya włoska nie byłaby w stanie uniemożliwić załatwienia prowizoryum budżetowego, sytuacya przez pewien czas była dość groźna, bo—jak wiadomo—wszystkie dotychczasowe rokowania co do siedziby fakultetu nie wydały żadnego rezultatu. To też podczas mowy p. Bugatto rozpoczęto natychmiast rokowania, które prowadził w pierwszym rzędzie prezes Koła dr. Biliński. W toku tych rokowań znów różne pojawiły się projekty.

I tak plan usadowienia wydziału prawnego w Monfalcone rychło upadł, gdyż rząd prawdopodobnie na to by się nie był zgodził. Więcej widoków ma plan, który wyszedł od Polaków, by siedzibą fakultetu było Capo d'Istria.

W ostateczności przyszło do kompromisu w tym kierunku, że Włosi zaprzestali zapoczątkowanej obstrukcyi na plenum—zresztą przywódcy włoscy oświadczają, że Włosi nie mieli i nie mają zamiaru unieruchomiania prac pełnej Izby—oraz, że na dziś, na godzinę $^{1}/_{2}$10 rano zwołano posiedzenie komisyi budżetowej.

Merytoryczna treść kompromisu nie jest znana; zdaje się, że opiera się na wspomnianym wyżej projekcie przeniesienia fakultetu do Capo d'Istria.

Na razie u s u n i ę t o **w i ę c** n i e b e z p i e c z e ń s t w o o b s t r u k c y i w plenum, natomiast nie jest pewne, jak dalej się ukształtują stosunki w komisyi budżetowej. Wszechniemiec Malik zapowiada na dziś mowę obstrukcyjną w komisyi.

Po posiedzeniu komisyi odbędzie się zebranie posłów włoskich, na którem zapadnie decyzya co do dalszej taktyki. Posłowie włoscy oświadczają, że wczorajsza mowa p. Bugatto miała być tylko protestem przeciw wczorajszej uchwale konwentu seniorów, zastanawiającej chwilowo obrady komisyi.

Jeszcze jedna sprawa była wczoraj przedmiotem rokowań między stronnictwami, mianowicie wnioski pp. Waldnera i Pachera w sprawie przekazania 20 milionów koron do funduszów krajowych na poprawę bytu materyalnego nauczycieli.

Także i temi rokowaniami kierował prezes dr. Biliński, który wysunął projekt, by wniosek ten przez uchwałę Izby przekazano komisyi finansowej.

Izba posłów.

(41. posiedzenie XXI. sesyi z dnia 13 grudnia).

Zwołanie delegacyi.

Wiedeń. (TBK.) Prezydent podał do wiadomości Izby pismo, zawiadamiające o zwołaniu delegacyi na 28. b. m. i naznaczył wybór członków delegacyi na dzień następny, godz. 6. wieczorem.

Apel do Izby.

Następnie prezydent wystosował apel do wszystkich posłów, którzy mają przemawiać, aby w mowach swych wstrzymywali się od słów, obrażających innych posłów, oraz osoby, stojące po za Izbą. Prosił też, by w zapytaniach do prezydenta ograniczano się tylko do tych spraw, które rzeczywiście należą do kompetencyi prezydenta.

Przemówienie sprawozdawcy.

Sprawozdawca S t e i n w e n d e r wyraził wdzięczność ministrowi skarbu za otwarte przedstawienie finansów państwa i wywodził, że zła gospodarka i zadłużenie doprowadziły rentę austryacką do upadku. Mowca jest także za polepszeniem doli urzędników, ale stanowczo żąda zmniejszenia ich liczby.

Austrya ma najwiekszą liczbę urzędników ze wszystkich państw, z wyjątkiem Francyi

Dyskusya szczegółowa nad prowizoryum budżetowem.

Po przemówieniu sprawozdawcy p. Steinwendera, I z b a 238 g ł o s a m i p r z e c i w 100 u c h w a l i ł a p r z e j ś ć d o r o z p r a w y s z c z e g ó ł o w e j n a d p r o w i z o r y u m b u d ż e t o w e m.

W rozprawie szczegółowej przemawiali pp. S e i t z (soc. dem.) i B u g a t t o (włosk. lud.)

Wybuch obstrukcyi włoskiej.

Czterogodzinna mowa posła Bugatto.

Poseł B u g a t t o, który z a c z ą ł m ó w i ć o 12. w p o ł u d n i e, zażądał o godz. 4. popoł. 10 minutowej przerwy, na co zgodził się wiceprezes Romańczuk.

Po podjęciu posiedzenia na nowo oświadczył Bugatto, że Włosi chcieli przekonać Izbę o konieczności liczenia się z nimi; gotowi są oni w obronie najświętszych praw swego narodu, szczególnie w obronie uciemiężonej godności narodowej, p r o w a d z i ć s t a n o w c z ą w a l k ę. Zakończył życzeniem, ażeby Włosi nigdy nie byli zmuszeni użyć broni do rozpaczliwej walki. (Huczne oklaski wśród posłów włoskich).

Ogółem przemawiał p. Bugatto cztery i pół godziny.

Na wniosek p. H u m m e r a

dyskusyę zamknięto.

Generalny mowca „pro" p. U d r z a l zaznacza, że państwowa idea austryacka polega wyłącznie na równouprawnieniu wszystkich narodów. Zapominać więc nie należy o Słowianach południowych, którym szczególnie obecnie należy się większa uwaga.

Co do fakultetu włoskiego, to Czesi zajmują stanowisko tego rodzaju, iż także Włochom jako obywatelom państwowym należy się słusznie prawo posiadania szkół we Wiedniu, i zachowania swej odrębności narodowej. Gdyby fakultet włoski nie mógł być otwarty w Wiedniu, Czesi gotowi są użyczyć gościny w Pradze. Wreszcie zaznacza, iż Czesi oświadczą się za rządem, jeżeli rząd udowodni, że system zmienił się.

P. L a g i n j a, generalny mowca **„contra"**, wywodzi, że południowi Słowianie pragną gorąco, aby Niemcy i Czesi pogodzili się i aby w Czechach zapanował pokój. Mowca omawiał następnie życzenia Chorwatów.

Po sprostowaniach faktów sprawozdawca mniejszości S e i t z zrzekł się głosu. Obrady nad prowizoryum p r z e r w a n o.

Dziś odbędzie się głosowanie w przedmiocie rozporządzeń cesarskich.

Izba przeszła do dalszego ciągu dyskusyi nad w n i o s k i e m K ö r n e r a w s p r a w i e m i a n o w a ń s ę d z i ó w w C z e c h a c h. Zabrał głos p. B a x a, który dokończył swej mowy, rozpoczętej na posiedzeniu wtorkowem.

O zajścia lwowskie.

Na wczorajszem posiedzeniu Izby zgłosił p. S l i w i ń s k i interpelacyę w sprawie postępowania policyi z okazyi manifestacyi przeciwko wyodrębnieniu Chełmszczyzny.

Następne posiedzenie dziś.

Sprawy urzędnicze.

Pragmatyka służbowa — Pocztowcy.

Wiedeń. (TBK.) Komisya do spraw urzędników obradowała wczoraj dalej nad pragmatyką.

Do §. 66 zgłosił poseł Dinghofer wniosek

aby grupa „D" odpadła, tak, iżby były tylko 4 grupy. Przedstawiciel rządu szef sekcyi Gałecki sprzeciwił się temu wnioskowi, gdyż spełnienie jego połączone byłoby z wielkiem obciążeniem budżetu.

P. Glöckl stawia wniosek, aby o podziale urzędników na grupy decydowało wykształcenie subjektywne. Minister Heinold oświadczył się przeciw temu nie tyle ze względów finansowych, ile służbowych, ponieważ spowodować by to mogło wśród urzędników rozłam w poszczególnych grupach.

Wiedeń. (TBK.) Subkomitet do spraw urzędników pocztowych załatwił szereg wniosków na korzyść urzędników i służby pocztowej. Sprawa poczmistrzów będzie rozpatrywana na następnem posiedzeniu. Głównym referentem dla komisyi wybrano posła Vojtę.

Subkomitet komisyi regulaminowej.

Wiedeń. (TBK.). Subkomitet komisyi regulaminowej rozpoczął wczoraj obrady nad wnioskami p. Hummera w sprawie interpelacyi.

Koło polskie.

Sprawozdanie prezesa. — Sprawa chełmska — Rozbita ugoda.

Wiedeń. (TBK.) Komunikat sekretaryatu Koła polskiego o posiedzeniu z dnia 13 grudnia:

Prezes Koła oznajmia, że komisya parlamentarna Koła ze współudziałem p. Sliwińskiego jako wnioskodawcy, d. 12 bm. naradzała się czas dłuższy nad sprawą wydzielenia Chełmszczyzny. Komisya parlamentarna przedłoży na każdy sposób przed rozejściem się stosowne wnioski do uchwały Kołu. W sprawie procesu studentów lwowskiej szkoły lasowej w Kijowie otrzymał prezes od ministra spraw zagranicznych wyjaśnienie, że prokuratorya najwyższego sądu w Petersburgu zawiadomiła sąd wojskowy w Kijowie, iż szkoła lasowa we Lwowie jest pierwszorzędną instytucyą fachową i nie zajmuje się żadną agitacyą. Co do wyboru członków delegacyi na czwartkowem posiedzeniu Izby, mają przewodniczący grup w Kole zgłosić kandydatów według klucza w statucie przepisanego Prezes zaznacza przy tej sposobności, że ruscy posłowie domagali się, by przyznano im wyjątkowo w tym roku miejsce I. zastępcy z Galicyi, a nie jak zwykle II., nadto zażądali drugiego stałego miejsca w delegacyach. Również p. Diamand prosił o odstąpienie jednego mandatu w delegacyach socyalistom. Koło zatwierdziło odmowną odpowiedź prezesa w tym kierunku.

Dalej zawiadamia prezes, że 12 bm. prezydyum Koło odbyło trzecią konferencyę z zastępcami klubu ruskiego, na której przerwano dalsze rokowania, gdyż Rusini i tym razem trwali przy pierwotnem żądaniu, że w przedmiocie reformy ordynacyi wyborczej tak długo żadna kwestya sporna nie może być omawiana, jak długo prezydyum Koła polskiego nie oznaczy procentowego stosunku mandatów. Prezes wyjaśnia, że prezydyum musiałoby przedtem poddać dyskusyi, o ile Rusini byliby skłonni zgodzić się na żądania polskie lub odstąpić od ważniejszych swych żądań i dopiero na tej podstawie prezydyum zdołałoby z całości bilansu wzajemnych koncesyi wyrobić sobie zdanie co do procentu mandatów, mającego być ustanowionym przez sejmowe Koło polskie. Z tego czysto formalnego punktu wynikła na teraz przerwa w rokowaniach.

W zakończeniu sprawozdania o ważniejszych sprawach bieżących nadmienił wreszcie prezes, że otrzymał od namiestnika odpis reskryptu krajowej dyrekcyi skarbu, według którego zarządzono wstrzymanie przymusowego ściągania podatków w gminach zamkniętych z powodu pryszczycy.

P. Sliwiński podaje do wiadomości Koła, że za opowiedzeniem się u prezesa zgłosił w Izbie interpelacyę w sprawie zachowania się policyi podczas niedzielnych i poniedziałkowych manifestacyi we Lwowie. Mowca żąda, by komisya parlamentarna już we czwartek przedłożyła uchwałę w sprawie chełmskiej, gdyż dłuższe zwlekanie byłoby nieuzasadnione.

P. Tetmajer zwraca uwagę, że w tej ostatniej sprawie mamy do czynienia z żywiołowym odruchem całego społeczeństwa, więc ulegając imperatywnemu mandatowi opinii ogółu, musimy co rychlej zająć stanowisko. Należy bezwarunkowo przyspieszyć wydanie uchwały przez Koło, bez oglądania się na to, czy akcya ta wywrze wpływ dodatni na załatwienie sprawy samej czy nie; wprawdzie z pewnych sfer polskich z Warszawy otrzymaliśmy ostrzeżenie, że akcya Koła w sprawie chełmskiej przynieść może szkodę dla sprawy, ale mowca uważa opinię tych czynników za najmniej wpływową i zupełnie nie miarodajną.

P. Skarbek przyłącza się do żądań poprzednich mowców.

Prezes jeszcze raz z naciskiem stwierdza, że będzie się starać przyspieszyć decyzyę komisyi parlamentarnej.

Następnie obradowano nad sprawą głosowania przy prowizoryum budżetowem w Izbie, mianowicie nad 7-iu wnioskami mniejszości, zgłoszonymi w komisyi budżetowej. — 6 z nich Koło z miejsca odrzuciło, poczem debatę przerwano celem porozumienia się nad sprawą ubezpieczenia społecznego i złożenia sprawozdania z konferencyi, odbytej w myśl uchwały Koła z prezydyum i członkami komisyi dla ubezpieczenia społecznego. Po dłuższych wywodach pp. Białego, Buzka i Zieleniewskiego, z których każdy reprezentował odmienne stanowisko, postanowiono rozważyć wnioski tych posłów, postawione w komisyi, na jednem z najbliższych posiedzeń.

W końcu p. Gall zgłosił interpelacyę w sprawie przeciwnego układowi z Rosyą traktowania żydów, mieszkających w Austryi, przy udzielaniu wizy paszportowej.

II. kongres w sprawie dróg wodnych.

Przemysłowcy za kanałem Dunaj-Odra-Wisła

Wiedeń. (TBK.) Wczoraj odbył się zwołany przez centr. związek dla żeglugi rzecznej i kanałowej w Austryi w porozumieniu ze Związkiem austryackich przemysłowców i Związkiem dla gospodarstwa wodnego austryackich przemysłowców, II. austr. kongres w sprawie dróg wodnych.

Obecni byli przedstawiciele ministerstwa wojny, handlu, rolnictwa i robót publicznych, gmin Wiednia, Krakowa, Lwowa, Berna, Lincu, Morawskiej ostrawy, wydziałów krajowych Dolnej Austryi, Moraw i Galicyi, Izb handlowych w Wiedniu, Bernie, Ołomuńcu. Kongres uchwalił następującą rezolucyę referenta p. Friedmana:

Zjazd daje wyraz swemu ubolewaniu, że rząd austryacki do dziś dnia nie wykonał projektu, zawartego w ustawie z r. 1901, a mianowicie nie wybudował nadzwyczaj ważnego pod względem gospodarczym kanału Dunaj-Odra-Wisła; Zjazd jest zdania, że wartość gospodarcza planowanego przez rząd w noweli kanału galicyjskiego ze względu na brak połączenia spławnego do Dunaju, tak dla Galicyi, jak i dla innych krajów będzie problematyczna, że raczej kanał galicyjski należy odłożyć do czasu urzeczywistnienia takich połączeń, gdyż bez nich będzie tworem niezupełnym.

Zjazd oświadcza, że w szeregu projektów, które mają być objęte nowelą, w pierwszym rzędzie stoi kanał Dunaj-Odra-Wisła, który będzie miał znaczenie nietylko dla Galicyi i krajów, przez które przechodzi, ale i dla całego państwa, a także i dla Wiednia. Tworzyć on będzie, jako człon pośredni, środek europejskiej sieci dróg wodnych; wzywa się przeto usilnie rząd, by budowę kanału Dunaj-Odra-Wisła, jako dziś najkorzystniejszej drogi wodnej przedstawił i bezzwłocznie wykonał.

Wśród wielu innych mówców przemawiał także p. Angermann.

Rozpoczęcie robót kanałowych.

Kraków. (TBK.). Roboty około budowy drogi wodnej od Żelczyny do Kozowej, co do których zatwierdzona została oferta przez ministerstwo, rozpoczną się z końcem bieżącego miesiąca w Brzeźnicy w obecności ministrów: skarbu, handlu i Galicyi, kilku posłów i szefów sekcyi.

Znowu sensacye wojenne.

„W każdej kaczce jest piórko prawdy..."

Budapeszt. (Tel. wł.). Organ koszutowców „Budapest" przyniósł wczoraj sensacyjne informacye o ostatniej wspólnej radzie ministrów, na której minister wojny Auffenberg oświadczył się za skoncentrowaniem wojsk monarchii na granicy południowej.

Trójprzymierze chwieje się, więc należy z tego wysnuć odpowiednie konsekwencye. Dlatego też trzeba, nie czekając na rezultaty obrad nad reformami wojskowemi, prowizoryeznie przeprowadzić niektóre reformy (!), w szczególności zaś podwyższyć kontyngent rekruta o 30.000 ludzi.

Na to miał oświadczyć hr. Aehrenthal, że jak długo kierownicy polityki zagranicznej w obu państwach, t. j. w Austro-Węgrzech i we Włoszech, są u steru, niema o tem mowy, by trójprzymierze się chwiało. Dalej oświadczył hr. A., że nie byłoby politycznie zmieniać plany ustaw, zaakceptowane przez monarchę. Podobne stanowisko zajął hr. Stuergkh i Khuen, zwyciężył więc hr. Aehrenthal.

„N. Fr. Presse" oświadcza na tę wiadomość, że jest ona mylna, bo na ostatniej radzie ministeryalnej wogóle nie dyskutowano o podwyższeniu rekruta, dalej zaś, że istnieje zupełna zgodność zapatrywań co do tego, że przedłożenia wojskowe nie mają uledz żadnej zmianie.

Odznaczenie.

Wiedeń. (TBK.). Cesarz nadał posłowi na Sejm i do parlamentu, prof. uniw. dr. Alfredowi Halbanowi krzyż komandorski orderu Franciszka Józefa.

Sprawy zagraniczne.

Wojna włosko-turecka.

Wydalenie Włochów wstrzymane.

Saloniki. (TBK.) Dotąd nie wydano rozkazu wydalenia Włochów; polecono tylko spisać ich nazwiska.

Jak Włosi postępują z dziennikarzami.

Medyolan (Tel. wł.). „Avanti" donosi z Rzymu, że rosyjski dziennikarz Piotr Riess, korespondent gazety „Riecz", otrzymał nakaz opuszczenia państwa włoskiego w przeciągu 24 godzin. Riess oświadczył, że zawsze z wielką sympatyą odnosił się do Włochów i w tym też duchu o nich pisał. Raz tylko zaznaczył, że Włochy nie posiadają poddostatkiem kapitałów, aby mogły przeprowadzić kolonizacyę Trypolisu. „Avanti" bardzo ostro krytykuje wydalenie tego dziennikarza i napada z powodu tego na rząd, zarzucając mu nietolerancyę.

Na bałkańskim wulkanie.

Cetynia. (Tel. wł.). Ze wszech stron donoszą, że w okolicy Skutari znów objawia się bardzo niebezpieczna ruchawka. Miało już rzekomo przyjść do starć między Albańczykami a żołnierzami tureckimi.

Rewolucya w Chinach.

Wojska rosyjskie w Pekinie.

Pekin. (Pet. Ag.). Wczoraj w nocy przybył tu oddział rosyjski, złożony z dwu kompanii 5-go wschodnio-syberyjskiego pułku strzelców z dwoma działami i dwoma karabinami maszynowymi, ogółem 350 żołnierzy i 5 oficerów.

Czego chce Rosya w „państwie lwa i słońca“?

Petersburg. (TBK.) Półurzędowa „Rossia“ pisze, że Rosya nie zamierza narzucić Persyi b. szacha i pozostawi go jego własnym siłom. Nie ma też Rosya bynajmniej zamiaru skierowanego przeciw całości i niezawisłości Persyi. Z chwilą, gdy żądania Rosyi będą spełnione, wojsko rosyjskie będzie wycofane z Kaswinu.

Król duński w Niemczech.

Nowy pałac koło Poczdamu. (TBK.) Onegdaj wieczorem przybył tu król duński. W obiedzie, wydanym na jego cześć w galeryi jaspisowej, wzięli także udział książę regent Brunświcki, kanclerz Rzeszy Bethmann-Hollweg, sekretarz stanu Tirpitz, Delbrück, Kiderlen-Waechter i i.

Szpieg niemiecki w Anglii.

Portsmouth. (TBK.) W postępowaniu przeciw niemieckiemu kapitanowi Grosse, prokurator oświadczył, że ze skonfiskowanej korespondencyi Grossego okazuje się, że miał on polecenie dowiedzenia się szczegółów o konstrukcyi i uzbrojeniu angielskich okrętów wojennych, oraz o rzeczywistych lub zamierzonych przygotowaniach do uzbrojenia okrętów handlowych w razie wojny. Sąd policyjny postanowił, by główna rozprawa przeciw Grossemu odbyła się przed sądem przysięgłych.

Z zaboru i caratu.

Sprawa chełmska.

Stanowisko październikowców.

Petersburg. (Tel. pryw.) W kuloarach Dumy mówią, że dokończenie rozprawy ogólnej w sprawie chełmskiej możliwe jest dopiero po świętach i feryach Dumy. Powodem jest wahanie się październikowców, którzy nie mogą zdecydować się, czy przejść na tę, czy na tamtą stronę. Dość wybitny październikowiec wypowiedział myśl, że konieczne jest polepszenie życia Rosyan w Chełmszczyźnie, jednakże bez ograniczenia Polaków. Bądź co bądź, październikowcy głosować będą za przejściem do rozprawy szczegółowej nad projektem wydzielenia Chełmszczyzny.

——

Głos ks. Mieszczerskiego.

Petersburg. (Tel. wł.) W „Graždaninie“ wczorajszym oświadcza ks. Mieszczerski, że projekt chełmski nie przyniesie innych owoców, jak tylko nienawiść. Autor artykułu atakuje dalej bisk. Eulogiusza i powiada, że skoro tenże ubiega się o pomoc czynowników, to lepiejby zrobił, starając się podnieść ducha pobożności i poświęcając się krzewieniu pojęć religijnych wśród kleru prawosławnego.

Samorząd miejski w Królestwie.

Sprawa ograniczeń żydów.

Petersburg. (Tel. pryw.) Podczas obrad w Dumie nad samorządem miejskim w sprawie kuryi kadeci, a zwłaszcza S z c z e p k i n, ostro napadali na Polaków. W końcu posiedzenia poseł G r a b s k i oświadczył Szczepkinowi, że Polacy nie potrzebują lekcyi, jak bronić interesów narodu polskiego. Nie mają również Polacy potrzeby otrzymywania od nikogo patentu na kulturalność.

Następnie M a r k o w oświadczył, że będzie głosował p r z e c i w kuryi żydowskiej.

Postępowiec U w a r o w rzekł, że będzie głosował za dwiema kuryami, bez żydowskiej.

S z c z e p k i n wyjaśnił, że Grabski źle go zrozumiał.

Większość popr wek uznano za nie do przyjęcia, zwłaszcza te, które dążą do rozszerzenia praw żydów.

Przyjęto 32 artykuł ustawy o samorządzie miejskim z nieznacznemi tylko poprawkami. Koło polskie głosowało z centrum.

——

„Voici l'ennemi!“

Petersburg. (Tel. pryw.) „Now. Wrem.“ donosi, że kijowski klub nacyonalistów powziął uchwałę, stwierdzającą wzrost ruchu ukraińskiego „mazepińskiego“, z którym nie toczy się dotychczas żadna walka; tymczasem ruch ten stanowi zjawisko najniebezpieczniejsze, jakie tylko być może dla całości i jedności cesarstwa rosyjskiego, bo dąży właśnie do zburzenia jedności, t. j. podstawy wielkości Rosyi.

Z kraju.

Deputacya krakowskiej Rady miejskiej na konsekracyę ks. biskupa Sapiehy.

Kraków. (Tel. wł.) W skład deputacyi Rady miejskiej, udającej się na uroczystość konsekracyi biskupa ks. Sapiehy, zaproszeni zostali wiceprez. miasta dr. Kaz. S z a r s k i, radcy miejscy Ernest B a n d r o w s k i, Jan Kanty F e d o r o w i c z i dr. Jan N o w a k. Oprócz tego wybierają się na konsekracyę reprezentant kongregacyi kupieckiej August P o r ę b s k i i grono obywateli.

„Depesze Ekonomisty“.

Walka z polipem kartelowym w Ameryce.

Boston. (TBK.) Rząd wdrożył proces przeciw kartleowi fabryk maszyn do wyrobu obuwia.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.). Na wczorajszą giełdę wpłynęła bardzo korzystnie mowa ministra skarbu, nadto wiadomości o wyższych notowaniach na giełdach zagranicznych przyczyniły się do ożywienia ruchu. Zainteresowanie skupiło się głównie koło „Alpine Montan“, które później ucierpiały nieco przez realizacyę.

Natomiast kredyty i „Prager Eisen“ cieszyły się do końca żywym popytem.

Wiece młodzieży.

Wczoraj wieczorem odbyły sie dwa wiece młodzieży — jeden techniczi — drugi ogólno-akademicki.

Wiec młodzieży technickiej.

O godzinie 6·30 w sali Politechniki, nabitej słuchaczami, w obecności rektora prof. Fiedlera, zagaił wiec przewodniczący „Bratniej pomoey słuchaczów politechniki“, który też na wniosek jednego z uczestników wiecu objął przewodnictwo wiecu.

Referent Tadeusz K. w półgodzinnem przemówieniu skreślił cały przebieg sprawy. Rozpoczął od charakterystyki pełnego powagi wiecu chełmskiego, na którym społeczeństwo dało wyraz swoim uczuciom i krzywdzie, jakiej na żywem ciele narodu dopuszcza się rząd carski.

W dalszym ciągu nakreślił przebieg demonstracyi i krytykował zachowanie się policyantów.

W tym też duchu zostały uchwalone rezolucye:

I. Poruszona do głębi przebiegiem zajść niedzielnych, — młodzież zebrana na wiecu ogólno-technickim dnia 13 grudnia stwierdza:

a) że wina krwawych zajść niedzielnych spada wyłącznie na policyę;

b) zwraca się z prośbą do Świetnego Grona profesorów Politechniki o stanowczą interwencyę, by winni tych zajść policyanci zostali pociągnięci do surowej odpowiedzialności, by na przyszłość tego rodzaju zajścia nie miały miejsca, by poszkodowani koledzy otrzymali należyte zadośćuczynienie, a bezpodstawnie aresztowani zostali bezzwłocznie wypuszczeni na wolność.

II. Wiec z oburzeniem piętnuje stanowisko niektórych organów prasy, wskazujących na młodzież polską z Królestwa jako na sprawców manifestacyi, a wyczuwając w tem zamiary stosowania represyi w stosunku do kolegów z zaboru rosyjskiego

1) oświadcza, że odpowiedzialność za ostatnią manifestacyę przyjmuje cała polska młodzież akademicka we Lwowie;

2) wyraża gotowość jak najenergiczniejszego odparcia wszelkich aktów represyi na młodzież polską zaboru rosyjskiego.

Po przemówieniu J. M. Rektora, wzywającego do spokojnego rozejścia się dla lepszego zadokumentowania powagi zapadłych uchwał, więc przewodniczący zamknął.

Czwórkami popłynęła fala technicka przez miasto z pieśnią na ustach do sali „Gwiazdy“, gdzie się rozpoczął wiec ogólno-akademicki.

Wiec ogólno akademicki w sali „Gwiazdy“.

Przy współudziale blizko tysiąca uczestników odbył się wczoraj o godz. 7·30 wieczorem w sali „Gwiazdy“ przy ul. Franciszkańskiej demonstracyjny ogólny wiec młodzieży akademickiej dla wyrażenia protestu z powodu znanych zajść z policyą.

Po zagajeniu wiecu przez p. S a s o w s k i e g o, zabrał głos imieniem grona nauczycielskiego na uniwersytecie prof. R o m e r, wzywając młodzież do poważnego zachowania się, przyczem oświadczył w imieniu rektora, iż poczynione zostaną wszelkie kroki, aby z powodu zajść niedzielnych młodzież otrzymała zupełną satysfakcyę.

Oświadczenie to przyjęła młodzież oklaskami.

W skład prezydyum weszli pp. B a r y s z, P r e n i e r i B a g i e ń s k i. Na sekretarzy powołano pp. I w a n o w s k i e g o i W a p n i a r s k i e g o. Referat wygłosił następnie p. P o p i e l, poczem uchwalono przez aklamacyę rezolucye dosłownie w tem samem brzmieniu, co poprzednio przez nas przytoczone.

*

Przez cały wieczór wczorajszy silne oddziały policyjne strzegły konsulatu rosyjskiego i pruskiego; również przed namiestnictwem posterunek policyjny był wzmocniony. Do zajść jakichkolwiek jednak nie doszło. Tylko przy wylocie ul. Andrzeja Potockiego, zgromadziła się większa grupa młodzieży, a to dlatego, że policya nie chciała nawet poszczególnych przechodniów przepuszczać. Nie trwało to jednak długo i po krótkiej utarczce słownej młodzież spokojnie się rozeszła do domów. O godz. 11 wieczorem spokój był już zupełny.

KRONIKA

Kalendarzyk:

Dziś w czwartek (14. grudnia): rz.-kat. Nikazego. Gr.-kat. Nauma.

Wschód słońca o godz. 7·16 rano, zachód o godz. 3·22 popołudniu.

Prognoza na dziś.

G a l i c y a w s c h o d n i a: Zmiennie, pochmurno, niepewnie, ciepłota spada, wschodni mierny wiatr.

G a l i c y a z a c h o d n i a: Pogodnie, miejscami mgła spada, niepewnie, nieco cieplej, południowo-wschodni mierny wiatr.

Repertuar teatru Miejskiego we Lwowie.

W czwartek po raz 1-szy w bieżącym sezonie „Lohengrin“ opera w 3 aktach R. Wagnera. Występ Ireny Bohuss i Józefa Manna.

Repertuar Teatru Nowego.

We czwartek „Panny na wydaniu“, wodewil w 4 aktach.

——

Wieczorek ku czci Trzech Wieszczów urządza dziś, w czwartek w sali kasyna miejskiego o godz. 6, młodzież gimnazyum VII. na cele dobroczynne. Nizkie ceny wstępu (1 K i 20 hal. dla młodzieży szkół średnich), jakoteż obfity program, na który składają się produkcye wokalno-muzyczne, deklamacye i scena z „Pana Tadeusza“ doskonale wyreżyserowana, powinny zachęcić publiczność do jak najliczniejszego przybycia na ten obchód.

Mesyanizm w literaturze Młodej Rosyi. Pod tym tytułem wygłosi dn. 15. b. m. w Krakowie w sali techników odczyt jeden z „młodych“ krytyków i poetów rosyjskich p. Eugeniusz Zahorski, piszący po rosyjsku pod pseudonimem „Jewgienij Zagorskij“.

Ognisko kobiet (Brajerowska 14). Dziś w czwartek d. 14. b. m. dalszy ciąg pogadanki: „Zdobycze kobiet na polu społecznem w ostatnim lat dziesiątku“. Zagai p. A. Perlmutterówna. Początek punktualnie o 7-mej. Goście mile widziani.

Przeniesienia. Namiestnik przeniósł komisarzy powiatowych: dr. Tadeusza Koneckiego ze Lwowa do Radzie-

chowa i Michała Meixnera z Brodów do Radziechowa, a koncypistę namiestnictwa, Tadeusza Głogowskiego, z Kamionki Strumiłowej do Radziechowa.

Nadto przeniósł namiestnik starszych weterynarzy powiatowych: Włodz. Fedorowicza z Sambora do Lwowa, Jana Piskorskiego z Nowego Sącza do Lwowa i R. Przykopę ze Fwowa do Nowego Sącza; weterynarzy powiatowych: Gwidona Sokołowskiego z Kamionki Strumiłowej do Radziechowa, Alfreda Irzykowskiego ze Zbaraża do Brzeska, Jana Tabaczyńskiego z Zaleszczyk do Sambora, Mar. Stachurskiego z Niska do Żywca. Wład. Pietraszkę ze Lwowa do Zaleszczyk i Ludwika Rajskiego ze Lwowa do Kamionki Strumiłowej, oraz asystentów weterynaryjnych: Michała Prydatkiewicza z Krakowa do Niska, J. Kurka z Żywca do Brzeżan. Kaz. Deszberga z Tarnopola do Zbaraża i dr. Piotra Lecha z Nowego Targu do Tarnopola.

Wreszcie namiestnik przeniósł sekretarzy powiatowych: Artura Gludovics-Szykłossye'go z Peczeniżyna do Grybowa, Jakóba Kwaśniaka z Mielca do Gorlic, oraz kancelistów namiestnictwa: Aleksandra Kozłowskiego z Grybowa do Peczeniżyna, Karola Suchy'ego z Brodów do Radziechowa i Dymitra Kotowicza ze Lwowa do Radziechowa.

Wiadomości osobiste. Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni wyjechał wczoraj wieczorem w sprawach urzędowych na kilka dni do Wiednia.

——

Dzisiejsza premiera maryonetek rozpocznie się punktualnie o g. 8 wieczorem. Po rozpoczęciu widowiska wejścia na salę i balkony będą zamknięte.

Nowe starostwo w Radziechowie rozpocznie swe czynności dnia 1. stycznia 1912. Powiat radziechowski obejmie sądowe powiaty łopatyński i radziechowski, wydzielone z politycznych powiatów brodzkiego i kamioneckiego.

Ankieta w sprawie mundurków szkolnych. Onegdaj odbyła się w Radzie szkolnej kraj. ankieta w sprawie mundurków szkolnych. Wzięli w niej udział wybitni pedagogowie, dyrektorowie i profesorowie szkół średnich, a także i hygieniści. Ankieta zastanawiała się przedewszystkiem nad kwestyą, czy utrzymać, czy też znieść mundurki, a jeżeli się je ma utrzymać, jakie w nich poczynić zmiany. Silny prąd objawiający się ostatnimi czasy w nauczycielstwie przeciw mundurkom, zaznaczył się na ankiecie. Ostatecznie jednakowoż oświadczono się za utrzymaniem mundurków, zalecono jednakże co do ich kroju itd. pewne zmiany w kierunku hygienicznym.

I tak przedewszystkiem zalecono zniesienie wysoko stojących kołnierzy i zamianę ich na wykładane, a dalej stopniowanie mundurków stosownie do pory roku i potrzeb.

Wybory do komisyi szacunkowej podatku osob.-dochod. Wczoraj odbyły się w sali ratuszowej wybory do komisyi podatku osobisto-dochodowego. Skrutynium jeszcze do tej chwili nie ukończono, ale prawdopodobnie wybrani zostali pp. Edmund Riedl sen. i Jakób Beiser, jako członkowie, zaś dr. Henryk Baczewski i Alojzy Liebermann, jako zastępcy. Wybory do II. klasy odbędą się dziś (we czwartek). Zjednoczone komitety zalecają w tej klasie kandydaturę p. Wiktora Chajesa, jako członka, oraz pp. Antoniego Oberskiego i Kazimierza Lankosza, jako zastępców.

Urzędnicy lwowscy, a wybory do komisyi szacunk. podatku osob.-dochod. Organizacye urzędników państwowych i autonomicznych we Lwowie na konferencyi wspólnej z dnia 12 bm. ustaliły dla wyborów do komisyi szacunkowej podatku osobisto-dochodowego z III. koła wyborczego, odbyć się mających w dniu 15 bm., następującą listę:

a) na członków: dr. Janelli Maryan profesor gimnazyalny, Kucharski Karol radca Wydziału krajowego, Moszczyński Jan sekretarz pocztowy, Neuman Józef prezydent miasta i przemysłowiec.

b) na zastępców: Balzer Karol em. st. radca rach. namiestnictwa i Hingler Emil em. inspektor kolejowy.

Ktoby z Pp. urzędników nie mógł w dniu 15 bm. osobiście uczestniczyć w głosowaniu, raczy swą kartę legitymacyjną przesłać niezwłocznie do p. Wiktora Sedlaczka, Lwów, Ratusz II. p.

Z Izby stowarzyszeń rekodzielniczych. W ubiegły poniedziałek odbyło się posiedzenie nowo wybranego Wydziału Związku Stowarzyszeń przemysłowych, który w myśl ustawy tworzy Radę przyboczną władzy przemysłowej.

Na posiedzeniu tem ukonstytuował się wydział, wybierając prezesem ponownie p. Józefa Schirmera, a jego zastępcą p. Michała Makowicza. Skarbnikiem Związku wybrany został p. Maryan Bendl, a sekretarzem wydziału p. Tadeusz Höflinger. Ustępującemu skarbnikowi p. Bolesławowi Mikulińskiemu, który od lat dwudziestu sprawował bezinteresownie funkcye skarbnika Izby, uchwalono jednogłośnie wyrazić pisemne podziękowanie. Ponownie zaznaczono na tem posiedzeniu szkodliwość zamierzonego otwarcia introligatorni w Zakładzie Ossolińskich i postanowiono przeciw temu w konsekwencyi poprzednich już uchwał jak najenergiczniej wystąpić. Wreszcie omawiano dalszy plan pracy Związku i sposób podziału czynności wśród członków prezydyum i wydziału.

Kasa chorych m. Lwowa odbyła swe doroczne walne zgromadzenie pod przewodnictwem prezesa swego, mecenasa dra Wyrosika. Według przedłożonego walnemu zgromadzeniu sprawozdania, Kasa zamyka rok ostatni znacznym deficytem. Dalej stwierdza sprawozdanie, że wielu pracujących jest wogóle nieubezpieczonych w Kasie, a mimo to korzystają tacy panowie ze świadczeń, do czego używają cudzych książeczek. Liczba członków wynosiła w r. 1909: 15.395, w r. 1910 zaś 16.096 osób. Dochody za rok 1910 wynoszą 401.000 kor. 52 hal., zaś rozchody przewyższają je o 8.142 kor. Na wniosek dra Jawetza uchwalono zarządowi absolutoryum.

Wybory dały następujący wynik: Z łona pracujących wybrani zostali członkami zarządu: Besen Filip, Brauner Józef, Grzyb Wojciech, Henc Edmund, dr. Jawetz Karol, Kolbuszowski Edmund, Kreiter Henryk, Obirek Julian, Paszkowski Władysław, Spolitakiewicz Jan, Stand Wilhelm, Woźniak Jan. Zastępcami: Gall Bernard, Jaworek Tomasz, Łukasiewicz Jan, Schall Maurycy, Reischer Lipe, Szafrański Teofil. Członkami wydziału nadzorczego: Dziedzicki Kazimierz, Fluhr Józef, Hartleb Tadeusz, Jurkiewicz Romuald, Karczyński Wawrzyniec, Kruszyński Franciszek, Litwak Dawid, Wróbel Tomasz. Zastępcami: Borek Władysław, Losch Leopold, Stern Józef, Sulikowski Władysław.

Masowe aresztowanie szpiegów rosyjskich. W uzupełnieniu doniesienia naszego o wykryciu organizacyi „ochrany“ w Galicyi, dowiadujemy się, że bandą szpiegowską kierował niejaki Stecyszyn, były podurzędnik pocztowy w Brodach, osiadły obecnie w Warszawie Stecyszyn komunikował się z „ajentami“ swymi za pomocą specyalnych wysłanników, gdyż sam obawiał się przyjeżdżać do Galicyi; obecnie oddał się S. zupełnie na usługi ochrany.

Kobietą, o której aresztowaniu również już donieśliśmy, jest niajaka Zofia Rudzka, żona lekarza z Warszawy, którą — po stwierdzeniu jej łączności z bandą szpiegowską — aresztowano przed dwoma tygodniami w hotelu „City“, gdzie stale zajeżdżała, meldując się jako Kucharzewska. — Drugą aresztowaną kobietą jest matka Stecyszyna, Irena, zamieszkała w Brodach. Oprócz wymienionych już osób, aresztowano jeszcze w Brodach niejakiego Sidora i posługacza kolejowego Bychowskiego. Dochodzenia wstępne w tej sprawie prowadził komisarz policyi lwowskiej p. Chorwat.

Aresztowani za demonstracye antyrosyjskie z okazyi manifestacyi chełmskiej akademicy: Adolf Pollak, Arkadyusz Gorajcz, Tadeusz Noskiewicz i Jan Kwiatkowski, pozostają jeszcze ciągle w więzieniu śledczem przy ul. Batorego. Innych aresztowanych wypuszczono już na wolność.

Familijne wymuszenie. Helena Adamska, właścicielka grajzlerni, uskarżyła się przed policyą, że mąż jej Kazimierz, nie mający żadnego zajęcia, napada na nią w sklepie i na ulicy i żąda pieniędzy, grożąc jej pobiciem. Adamska pod wpływem nieodpornego przymusu, nie tyle moralnego, co fizycznego, opłacała się dotąd, mając jednak już dosyć tego, prosi policyę o wydanie Kazimierzowi policyjnego zakazu nagabywania jej.

Gwałtowna redukcya. Przed kilku dniami zamówił p. Markowski w „Biurze handlowem“ przy ul. Kościuszki 20 cetoarów węgla kamiennego, a nie mogąc być osobiście przy odbiorze, polecił nadzór dozorcy domu. Kiedy jednak węgiel był już w piwnicy, skonstatował p. M., że węgiel uledz musiał jakiejś gwałtownej redukcyi, dokonanej przez woźniców, którzy zamówienie wykonali, gdyż zamiast 20, było w piwnicy tylko 10 cetnarów. Urgowana firma wymówiła się podpisanem poświadczeniem odbioru, p. M. zwrócił się więc do policyi po interwencyę.

Przejechanie. Onegdaj w południe dorożkarz parokonny Nr. 122 jadąc „szybko a nieostrożnie“, najechnł w Rynku na Maryę Żelaszkiewiczową, powalił ją na bruk i dotkliwie poranił.

Zemsta kolporterów. Z redakcyi „Kuryera lwowskiego“ doniesiono policyi, że ubiegłej nocy wybił cegłą nieznany sprawca w redakcyi kilka szyb. Podejrzenie — jak stwierdza donoszący współpracownik tego pisma — pada na kolporterów roznoszących „Kuryera lw.“.

Międzynarodowy szalik. Żona dra Leona Reicha doniosła policyi, że zgubiła hiszpański szalik, z japońskim haftem, kupiony u lwowskiego kupca, a pochodzący zapewne z jakiejś pruskiej fabryki. Ów międzynarodowy szalik przedstawia wartość 150 koron.

Zgubiono: Dokumenty na nazwisko Ignacego Żebraka; legitymacyę uniwersytecką na nazwisko I. Drexlera; branzoletę złotą, wart. 100 K; pierścień złoty męski z napisem „Stella“ wart. 50 kor.

Znaleziono: Chustkę włóczkową w dorożce; damski zegarek srebrny, z łańcuszkiem.

NADESŁANE.

(Artykuły i notatki w tym dziale zamieszczone nie pochodzą od Redakcyi).

Sprawozdanie giełdowe i towarowe.

Spirytus.

Wiedeń 13. grudnia 1911 (telefon własny.) Za towar skontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. płacono 67·00 do 68·00.

Tendencya: bez zmiany.

Cukier.

Wiedeń 13. grudnia. 38·30 do 38·80, 27·10 do 27·20

Tendencya: słaab.

Kursy giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 13. grudnia.

Losy a) procentowe:

Austryackiego Zakładu kred. i oblig. p. z r. 1880 3 proc. 298·50. **Austr. Zakł. kred. z b. op.** z r. 1889 3 proc. 275·50 **Tow. żeglugi na Dunaju 100 k. 4 m. zł.** proc. 310·—. **Węgiersk. Banku** hip. po 104 zł. 4 proc. 248·25 **Pożyczka serbska norm. po 100 fr. proc.** 125·50

Losy b) bezprocentowe:

Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 37·25. **Zakładu** kred. dla **handlu i przemysłu po 100 zł.** 511·—. Clary zł. 40 m. k. —·—. **Losy m. Krakowa 20 zł.** 186·—. Pożyczka m. Lublany 20 zł. —·—. **Palffy 40 zł. m. konw.** 83·—. **Czerwonego krzyża** austr. **tow. 10 zł.** 73·75. Czerwonego **krzyża węg.** tow. 5 zł. 47·—. **Losy fund.** arc. Rudolfa 10 zł. 79·—. Salma 40 zł. m. k. 292·—. **Tureckie** oblig. prem **kolejowe 400 fr. per cassa** 237·10. **Tureckie** oblig. prem. **kolejowe 400 fr. per medio** 238·60. **Losy komunalne m.** Wiednia z r. 1874 505·—.

Frankfurt dnia 13 grudnia. Austr. kred. 204·25, Koleje państwowe 156·—, Disconto 191·90, Laura —·—, Losy tureckie —·—.

Berlin, dnia 13 grudnia. Banknoty austryackie 84·90. Spirytus —·—.

Paryż, dnia 13 grudnia. Trzyprocentowa renta 95·65 mąka 31·80

Pismem kieruje: KOMITET REDAKCYJNY. Odpowiedzialny redaktor: JERZY KONARSKI.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „Gazety Wieczornej“. Drukiem Artura Goldmana, Lwów, Sykstuska 1, 19. — Tel. 305.